

**IDAHA OKU AARON YE CHRIST**  
**Exodus 28:1-5; Leviticus 8:1-36; 9:22-24; Mme**

**Hebrew 7:11-28; 8:1, 2**  
**QYQH QKPEP-ŊKPQ 84**

**Eke Mkparawa**

**IKQ IBUOT: “Koro etiñ ebaña Enye ete, Afo edi oku ke nsinsi, Nte utọ Melchizedek asańade” (Mme Hebrew 7:17).**

**Ufọn Ndiyom Esine-Ufọt**

Oto ke emi Abasi edide edisana, owo onyũ ọyọhọde ye idiok-ńkpọ, ke ediwak ini ana nte eyom esine ufọt, owo emi edidade ke ufọt edisana ido Abasi ye mme idiok-ńkpọ nnyin ekpe ubok ọnọ nnyin. Abasi asasua idiok-ńkpọ onyũ anam mbet: “ukpọn eke anamde idiok eyekpa mkpa” (Ezekiel 18:4). Edi Jesus ama onyime ndibiom ubiom-ikpe nnyin nnyũ mkpa ke ibuot nnyin. Enye ọkọduok iyip Esie man nnyin ikpọbọ nsinsi utebe ikpe. Enye odu ke emi ke iso Abasi ndinam mkpe-ubok nno owo ekedede eke oyomde erifen ke idiok-ńkpọ esie. “Ndien edieke owo anamde idiok-ńkpọ, nnyin imenyene Ekpe-emem ke ufọt nnyin ye Ete, kpa Jesus Christ, emi edide edinen” (I John 2:1).

Nnyin idikemeke ndisobo ye Abasi ke Heaven ye idiok-ńkpọ ke esit nnyin. Ana nte nnyin ibọ erifen ke mme idiok-ńkpọ nnyin mbemiso enye ekeme ndidara nnyin. Nnyin inyene nditiene Jesus, ikpe Enye ubok ite efen mme idiok-ńkpọ nnyin onyũ eyet mmọ efep. Ndien ke Abasi okutde Iyip oro ke esit nnyin, Enye eyekeme ndise nnyin ke ima. Usũ efen iduhe nnyin ndidi mbine Abasi. Jesus ama etiñ ke ini Enye okodude ke ererimbot ete “Owo baba kiet itieneke Ete, ibọhọke ebe ke Ami” (John 14:6). Enye okowut ete, ke edieke Jesus mifukke idiok-ńkpọ nnyin ke Iyip Esie, Abasi ididaha nnyin nte nditọ Esie. Ke efende mme idiok-ńkpọ nnyin, etebe nnyin ikpe ke iso Abasi, nnyin inamke aba idiok-ńkpọ.

**Iyip Ufene, Mbiet Jesus**

Mme owo ema edu ke ererimbot ke mme tọsin isua mbemiso Jesus ekedi ndikpa ke ibuot mme idiok owo. Didie ke ekpekeme ndinyaña mmọ? Ke eritọnọ, Abasi ama enyene uduak ete ke mme owo ekeme ndiwot mme ufene ndien ke iyip oro ekeme ndifak mmọ. Iyip eke nyara enań ye eke ebok ekedi mbiet Iyip Jesus emi ediduokde usen kiet man emen idiok-ńkpọ efep.

Ke eyo mme ete nnyin ke mbuotidem, mbemiso Israel ekabare edi idut, mme ibuot ke ufok kiet kiet ekeda ke itie mme oku, enyũ ewa uwa ke idiok-ńkpọ mmọ ye eke nditọ mmọ. Nnyin imokut nte Job ekesidemerere ke usenubok ọfọp uwa ke ibuot nditọ esie, iren ye iban, ndusuk mmọ ema enam idiok enyũ edot iyaresit Abasi (Job 1:5).

**Mme Oku Israel, Mbiet Jesus**

Ama ọsọn Nditọ Israel idem ke eyo mmọ ndifiok uduak erifak owo emi Jesus ekedide ndinam ańwańa ke ini Enye edide ke isọn, ke ntre, Abasi ọkọnọ Ibet emi ekesinere Ataya ye mbiet ye mme usoro edikpono Abasi, ye mme oku emi ekesidade usũ ke mme edinam. Kpukpru ido ukpono oro ekedi mbukpọn Jesus okonyũ anyan ubok owut se Enye edinamde ke Enye edide ke isọn man akpa ke Calvary ndikpe ekom-urua ufak nnyũ ndep mfọn Abasi nno nnyin.

Ke ini Jacob ekekperede ndikpa, ke ama akada ufok esie oduk ke Egypt, enye ama okot nditọ esie duopeba man ọdion mmọ; ndien enye etiñ nte ntin-nnim ikọ, ete ke akpan esie ididighe ibuot ino nditọ Israel idinyũ ifopke uwa ino mmọ eken. Ke ini iso, ke Israel ema ekenam idiok ke ndinam eyen-enań o’gold nnyũ nnuhọ nno enye, esien Levi ema ekeda ke ńkań Abasi, ndien ekedi ke esien emi ke ekemek Aaron ndidi ibuot ofuri idut ke ńkań Abasi, ndinyũ nnam ńkpọ nte akwa oku. Edi ufok esie ekenyene ndinam utom ke itie oku.

**Ebana Idem Enim Ke Itie Oku**

Abasi ama ọnọ Moses uyo ete enam ndiye edisine ńkpọ enọ Aaron ye nditọ esie, man mmọ ekpesine ke mmọ edinamde utom ke edisana ebiet. Abasi ke Idemesie okowut nte ekimde mme ekura oro, emi ekedade gold, awawa, ye purple, ye ididuot ye eti linen enam, emi ńko ekedade mbufiok enam eye eti-eti. Mme edisine-ńkpọ emi ekedi eke “ubọn ye uyai” ndien eyeda mmọ ebana mme oku ndinam utom ke iso Abasi ke Ataya.

Nnyin ke mfin, emi ima ikamana obufa idi mme oku ino Abasi, ndien ediye edisine ńkpọ emi edade ebana nditọ Abasi edi mme edisine-ńkpọ edinen ido: “Enye emesine mi edisine-ńkpọ erinyańa ke idem, amada ekura edinen ido ofuk mi, kpa nte ọdọ-ńwan ayarade anyanya esiemo, ye nte ńwan ndọ esinere ńkpọ mbana esie ke idem” (Isaiah 61:10).

Ke ini mme oku ema ekesine ndiye ọfọn mmọ, akana nte ediofọ enyufọ enam mmọ esana mbemiso mmọ ewa mme uwa ebaña otu owo. Otu owo ema edi ke Ataya ndise edinam emi edinamde Aaron ye nditọ esie edi edisana. Ke usen itiaaba ke mmọ ekedu ke Ataya man enam se Abasi okoyomde mmọ enam. Mmọ ema eyere mmofọ enyufọ eyere edisana aran ke idem ndien enam uwa enọ Abasi. Ayara enafọ edi se ekewotde ndida nsio isop idiok-ńkpọ, okukim erofọ ekedi eke edifọp uwa, okukim efen edi se ekedade eyofọ mmọ ubok. Aaron ye nditọ esie edori ubok mmọ ke mme ufene emi, ndiwut ete ke mme ufene emi ekpa ke ibuot mmọ.

### **Ediyak Idem Nnọ, Eke Nnyin**

Kpukpru mme uwa emi edi se Abasi okonimde saña-saña, ndien akana ewa mmọ ukem-ukem nte Abasi okodofode, man Aaron ye nditọ esie ekpekeme ndinam utom ke itie oku. Nnyin ikpokut emi nte isen edinam edieke anade nte nnyin isaña ibe ke oruk edinam ntem; edi ana nte nnyin inam mme ńkpọ ńko, man enam nnyin isana. Inaha nnyin iwa mme ufene, edi nnyin inyene ndida ikpohidem nnyin inọ nte “odu uwem uwa, emi asanade emi onyufọ enemde Abasi ndibọ,” koro emi edide uwa eke anade ọnọ nnyin ndiwa (Nwede Mbon Rome 12:1). Nnyin inyene ndikpeme nnyufọ ńkut ete ke nnyin imofọ Abasi mme ńkpọ eke enemde enye ndibọ. Enye idinemke esit edieke nnyin iyakde idem inọ Abasi ke usufọ eke minenke. Nnyin inyene ndinọ Abasi se ifonde ikan, inyufọ ifwofọ ndinam se ededi eke Enye oyomde nnyin inam.

Ke ebade eriyere aran, mme oku ekenyene ndiyet iyip ke utofọ nnasia ye ke akpan nnuen ukot nnasia mmọ. Emi okowut ete ke iyip ama ofuk mmọ ofuri ofuri. Ke emi nnyin ikpep ite ke ana eda iyip esin ke esit nnyin oyofọ ikaba ke edinam asana, ke nnyin ima ikakabare idi “mme oku” mme ke ema ekenyafọ nnyin.

### **Ikań Eke Abasi**

Mme oku ekesidu ke Ataya ke usen itiaaba ke ini eriyak idem mmọ nnọ Abasi. Ke oyofọ usen itiaita, mmọ edu ke mbeńidem ndiwa mme uwa ke ibuot ofuri owo. Abasi ekesinọ ikań edita uwa ke itie uwa ndiwut ete ke utom ye eriyakidem nnọ mme oku edat Enye esit. Idighe owo ndomo kiet ekesidomo ikań. Abasi akam esinam ikań asak ke unana idorenyin. Mme owo esidara ndikut nte Abasi odude ye mmọ, emi esinam mmọ eduofọ ke isofọ etoro enye.

Ke iyomde edinam asana inyufọ iyakde idem inọ Abasi ke usufọ eke enemde Abasi esit, Enye esiyak ikań spirit Esie ofu ofuk uwa nnyin, ndien nnyin ifiok ite ke eyet esit nnyin asana. Ke emi, akamba eridiofọ ke ebet nnyin ke uduok mmofọ Edisana Spirit, ke ini enode owo emi ema ekeyet asana odudu ndida nnam utom.

Ikań emi Abasi okodomode ekenyene ndika iso nsak ke itie uwa ofuri ini. Ke kpukpru usen-ubok ye okoneyo, ekenyene ndidori mbufa ńkpọ uwa do, ke esiode mme saña-saña uwa efep. Ke ntre ke nnyin inam ikań ima Abasi asak ke esit nnyin ke iwade uwa ima ye utom edinyime esit inọ Andikofọ-ńkan.

### **Akwa Oku Nnyin**

Mme oku eken kpukpru, ema enyene mme iso utom, edi mmọ ekediana kiet ke edinam ye akwa oku, emi ekedide andida mmọ usufọ. Ama onyufọ odu mme ńkpọ emi akwa oku ekesinamde ikpofọ. Nnyin idi mme anam-utom ofọ kiet ye Christ, Akwa Oku nnyin, ke isuk isuande etop Erinyafọ. Jesus edi ibuot Ufok Abasi, edi Enye ikpofọ ekeme ndinyafọ mme anditak.

Nnyin ikpep ite ke Jesus ekedi oto ke ubon Judah, “ndien akanam Moses itinke baba ńkpọ kiet eke abafade oku idian esien emi” (Mme Hebrew 7:14). Didie ke Enye edi oku edieke mme oku eketode ubon Levi?

Oku emi okokponde akan Aaron ama odu ini kiet. Enye ekedi oku ke ini Abraham. (Nnyin imeti ite ke Abraham ekedi ete-ete Jacob, ndien okoto ke eyen Jacob, Levi, Aaron ye idaha oku esie ofwofọ odu). Oku emi ekedi Melchisedec, ndien ekeket enye edidem Salem. Ke Jesus ekedide, ikanaha Enye oto ke ubon Aaron, edi ekedi oku ofọ eke Melchisedec emi ńko okonyufọ edide edidem. Jesus eyedi Edidem ke ini Enye afiakde edi ndida ubofọ ke isofọ ke ini Ukara Tofsin Isua.

Abraham ekedi akwa owo, owo Abasi, emi ekotde ete mbuofidem. Mme Scribe ye mme Pharisee eketin ebaña enye nte ete mmọ, enyufọ eda enye nte anditofọ ido ukpono Abasi mmọ. Edi usen kiet, nte enye okonyofode ekofọ ye ediwak ńkpọ mbume ekofọ, enye ama osobo ye Melchisedec, ndien ke okutde ete ke enye okpon akan imọ, Abraham ama ekpe oyofọ mbak ńkpọ duop ofọ enye. Melchisedec ke ndo-ndo oro ama ofiofọ Abraham. Paul etin ofọ nnyin ete ke andikpri esikpe oyofọ ubak ńkpọ duop ofọ enye emi okponde akan enye, enye oro onyufọ ofiofọ enye; ke ntem nnyin imotim ikut ite ke Melchisedec ama okpon akan utibe owo Abasi emi, Abraham.

### **Christ, Oku Nte Melchisedec**

Melchisedec ekedi mbiet Jesus, ke ntre edieke Melchisedec okokponde akan Abraham, ana nte Jesus edi andikpon ńkan Abraham. Mme Scribe ye mme Pharisee ikoyomke ndikpań utofọ nnọ Jesus, eketin ete ke mme imọ imenyene Abraham ke ete. Edi Jesus etin ete, “Abraham ama adara ndikut usen mi.” Kpukpru mme anditin ntin-nnim ikof eke Akani Ediomide ekewuk enyin ese ye idaresit oruk ini eke Jesus edidide, ndien owo idiyomke mme oku oruk eke Aaron.

Nnyin imeti ukpep-ñkpọ eke abañade Ataya, nte iso Abasi okodude ke ufọt mme cherubim ke enyọñ ñkpọ-itie mbom ke Ata Edisana Ebiet. Akwa oku ikpọñ ekenyene ndiduk ubet oro, mkpasip ini kiet ke isua. Edi ke ini Jesus ekedide ke isọñ, nditọ Israel ema efiak edem ekpọñ Abasi anyan usuñ esim nte iso Abasi mikoduhe ke Ata Edisana Ebiet aba. Ke ini Jesus akakpade ke krọs, ikpehe temple emi okodipde Ata Edisana Ebiet ama asiaha tọñọ ke enyọñ osim isọñ ndien owo ekededi ama ekeme ndibe nduk ke esit. Ini edikpono Abasi ke Ataya ye eke temple ama ebe efep. Jesus ekedi obufa Akwa Oku, ndien enye ikanaha awa mme ufene ke Temple kpukpru usen, koro Enye akawa Idemesie ini kiet, okonyuñ oduok Iyip Esie man ọnọ ufak eke ebighide ke nsinsi; ndien ye Iyip Esie, Enye ebe oduk ke Heaven.

### **Eyet Christ Aran Enim Nte Oku**

Christ ikakabakere idi oku koro Enye okoyomde ndidi ntre. Abasi ekemek Enye ukem nte Enye okokotde Aaron (Mme Hebrew 5:4). Ekeyet enye ke mmọñ enyuñ eyet Enye aran (Edisana Spirit) ke ini ekenimde Enye uduok-mmọñ ke Jordan, ndien Spirit ama ọsuhọre nte ibiom odororo enye ke idem. Ndiyet Iyip ke utọñ, akpan nnuen-ubok ye ukot mme oku edi se ikadade itie ke ini Jesus akayarade anyanya ñkukim, ekenyuñ ekọñde okpukwak ke ubok ye ukot Esie ke krọs. Jesus ama anam mbiet idaha oku ọyọhọ, edi adaña didie ke enye okoñ akan mmọ eken!

Ke ini Isaiah okokutde Abasi ke ñkukut, enye ama okop nte mme cherubim efioride, “Edisana, edisana, edisana, Jehovah mme udim; ubọñ esie ke ọyọhọ ke ofuri ererimbot.” Isaiah ọbọrọ ete, “Enyin mi okutde edidem, Jehovah mme udim” (Isaiah 6:3, 5). Oro ekedi Jesus emi akabarede edi Akwa Oku nnyin. Ñko John, ke Isuo Patmos, ama okop nte mme Angel ekwode: “Eyen erọñ emi ekewotde omodot ndibọ odudu, ye inyene, ye ifiok, ye ukeme, ye ukpono, ye ubọñ, ye eridiọñ,” ndien kpukpru ñkpọ emi ekebotde, emi edude ke Heaven, ye ke isọñ, ye ke idak isọñ, ye ke inyañ, ye kpukpru ñkpọ eke edude mmọ ke esit ebọrọ ete, “Yak eridiọñ, ye ukpono, ye ubọñ, ye erikara ofuri ekondo, enyene Enye emi etiede ke ebekpo, enyuñ enyene Eyen-erọñ ke nsinsi-nsinsi” (Eriyarare 5:12, 13). Jesus, Akwa oku nnyin, akawa Idemesie nte Eyen-erọñ Abasi, man ọkpọnọ nnyin nsinsi uwem. Enye ke anam mkpe-ubok ke emi ke iso Abasi ọnọ nnyin. Kpukpru owo eke edidide ye ñkabare esit, edinyuñ oyomde erifen ke mme idiok-ñkpọ mmọ eyebọ utebe-ikpe ke iso Abasi ebe ke Iyip Jesus, ndien eyenyene nsinsi uwem.

### **MME MBUME**

1. Nso idi ntak emi ijomde oku?
2. Anie edi Akwa Oku nnyin, didie ke idaha oku Esie ọfọn akan eke Aaron?
3. Mme oku eke ataya ekesisaña didie eda itie utom mmọ?
4. Nte Jesus okoto ke ubon Aaron? Itie oku Esie ekebiet eke anie?
5. Didie ke Jesus akafak nnyin osio ke idiok-ñkpọ?